

A 344929

Ramon Coll Monteagudo
Josep M. Modolell Ros

LLEGENDES, TRADICIONS I FETS DE LA SERRALADA DE MARINA

Apunts sobre etnografia del Maresme

oikos-tau

MONTSERRAT, 12-14

08340 VILASSAR DE MAR - EL MARESME

ÍNDIX

PRÒLEG	7
1-INTRODUCCIÓ	11
2-LLEGENDES	19
La creu del Bei (primera versió)	21
La creu del Bei (segona versió)	25
L'enginy de la castlana	26
La cadira d'or del castell de Burriac	29
Els fantasmes del castell de Burriac	31
Un assalt al castell de Burriac	34
La reina mora	35
La Cova de la Mala Dona (primera versió)	37
La Cova de la Mala Dona (segona versió)	44
La Cova de la Mala Dona (tercera versió)	46
Les bruixes de Burriac (primera versió)	49
Les bruixes de Burriac (segona versió)	53
Les bruixes de Burriac (tercera versió)	56
La bruixa de la pinta d'or (primera versió)	61
La bruixa de la pinta d'or (segona versió)	66
La pastora de Cabrils	67
Un viatge amb les bruixes (primera versió)	69
Un viatge amb les bruixes (segona versió)	71
El pastor i les bruixes de la Cova de les Encantades	73
El Cabrer	75
La pagesa de la Cisa i la creu del Montcabrer	76
Santa Elena d'Agell	77
Les bruixes de Teià	81
Les bruixes de Dosrius	83
Les bruixes d'Arenys de Munt	85
Les bruixes de Sant Pol de Mar	86

Els bruixots del Maresme	88
La mort de Ramon Berenguer II, «Cap d'Estopes»	91
Llegendes de l'ermita de Ntra. Sra. de la Cisa de Premià de Dalt	92
L'arbre dels nassos (primera versió)	98
L'arbre dels nassos (segona versió)	99
Les Dones d'Aigua de Sant Iscle de Vallalta.	100
La llegenda del mal caçador.	102
De com va néixer Premià de Mar i per què als premianencs se'ls anomena «gafarrons»	104
Els Pi de Caldes d'Estrac.	106
Llegendes locals sobre Sant Feliu, patró d'Alella i de Cabrera de Mar.	108
Els sants patrons d'Arenys de Munt i d'Arenys de Mar	110
La llegenda del Torrent de l'Ase i l'origen d'El Masnou	110
Els diversos orígens de Teià	113
Sobre l'origen del nom «Cabrils»	114
Com va néixer el santuari del Corredor.	116
La falsa llegenda de la Torre dels Encantats	117
3-TRADICIONS	133
On anaven els nens de Cabrera que no feien bondat.	133
Lá fada de Burriac.	133
El castell de Burriac, lloc d'ostatge per als cavallers dels reis francs	135
L'antic aplec que es feia al castell de Sant Vicenç o de Burriac	135
Les cisternes del castell de Burriac	137
Les «figues seques» al castell de Burriac: un costum de Setmana Santa	137
El Sarauet de Premià de Dalt.	138
La font de Can Lliberata de Premià de Mar.	138
Els torròn de Vilassar de Mar.	139
El petit de Ca l'Abril	140
L'antiga Festa Major de Premià de Mar.	140
La Bonaventura	144
El bateig en el Premià de Mar de la postguerra.	144
La vinguda dels reis de l'Orient.	146
Alguns costums relacionats amb Sant Cristòfol	146
El salpàs.	147
Sobre la medicina popular en el Maresme.	150

Les famílies dels antics mariners masnovins.	154
Les sortides de la nit de Reis.	154
El «relleno» de Teià i d'Arenys de Munt	159
La «passada dels bobos» de Caldes d'Estrac.	160
Un lloc de trobada de bruixes	163
Les antigues benediccions de terme	164
L'espanotxada	166
El lluïment de les antigues festes majors	167
Les picabaralles de les festes majors	169
Les «maresmes» del Maresme.	170
La Juliana d'Argentona.	174
Alguns costums religiosos dels pescadors del Maresme	180
Rentar-li la cara al sant	182
Una herba protectora contra les bruixes	183
Alguns costums de les antigues puntaires.	184
La crema dels focs la nit de Sant Joan d'Amunt de Cabrera de Mar	187
La nit de Sant Joan que es celebrava a Teià	190
4-FETS	193
Persecució de bruixes a la comarca del Maresme.	193
La creu del Montcabrer.	197
Els treballs literaris de Pere Joan Ferrer	200
Els lladres d'Argentona.	201
La bomba atòmica de Premià de Mar	203
Atracament a la carretera de Vilassar de Dalt	203
En «Sisi» de Can Xena	204
Les «caravanes» de pagesos al Born	204
L'original rector de Cabrera, Jaume Ferrer	205
Les darreres barretines de Cabrera	208
Assalt a Can Bartomeu	211
Un autèntic bandoler del Maresme: l'Espardenyer de Cabrils	212
Els jueus de Vilassar	213
La camisa de les festes de l'avi de Can Lladó (primera versió)	214
La camisa de les festes de l'avi de Can Lladó (segona versió)	216
El passadís de Can Lladó.	220
Teatre al pati de Can Lladó	221
En 1567 és condemnat a mort Joan Lladó.	222

El senyor Sebastià, metge de Cabrera	222
Crims polítics del segle XIX	225
El rei Alfons XII a Cabrera	227
Privilegi reial per poder jugar a Cabrera als jocs prohibits	228
Contro, recontro, Sant Vicenç	230
L'habitació del pecat	231
La mina d'argent de Can Fontanals	232
La Barraca del Dimoni de Premià de Dalt	233
L'ermita de Sant Mateu de Premià de Dalt	235
El vogi o sínia de Premià de Dalt	238
L' <i>akelarre</i> de Burriac	240
La destral prehistòrica de Sant Cristòfol de Cabrils	243
L'ermita de Santa Anna de Premià de Dalt	244
L'espia maresmenca de la Guerra de Successió: Marianna Copons	250
La destrucció del santuari de la Cisa (1713)	251
La burla del Viàtic	253
La palmera de Can Wertheim, a Teià	254
Els plànols de comunicació entre els castells de Burriac, Vilassar de Dalt i el santuari de la Cisa	254
El difunt cremat a Premià de Dalt	254
La història de l'avia Tuies	256
La fabricació de moneda falsa	257
El «rellotge» del castell de Burriac	262
Les campanes de l'església de Cabrera	262
El sant contrabandista de Vilassar de Mar	262
El vigia del Montcabrer	263
Altres fets curiosos	264
5-VALORACIÓ	275
6-BIBLIOGRAFIA ESMENTADA EN EL TEXT	283
POSTFACI	299
ÍNDEX ONOMÀSTIC	303
ÍNDEX TOPONÍMIC	309